

בש"פ 2738/18 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 2738/18

לפני: כבוד השופט ד' מינץ

העורר: פלוני

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו
(כב' השופט י' טופף), מיום 26.3.2018, במ"ת
37064-04-17

בשם העורר: עו"ד יורם שפטל
בשם המשיבה: עו"ד קרן קוט

החלטה

לפני ערר על החלטת בית המשפט המחוזי תל אביב-יפו (כב' השופט י' טופף) מיום 26.3.2018 במ"ת 37064-04-17 בגדרו נדחתה בקשת העורר לעיון מחדש בהחלטה לעצרו עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

הרקע לערר וטענות הצדדים

1. ביום 24.4.2017 הוגש נגד העורר כתב אישום המייחס לו ריבוי עבירות של סחיטה באיומים, פרסום ידיעות כוזבות הגורמות פחד ובהלה, ריבוי עבירות של ידיעות כוזבות בנוגע לעבירת פשע, ריבוי עבירות של חדירה לחומר מחשב כדי לעבור עבירה אחרת, עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, עבירות של הלבנת הון, עבירה של נשיאת נשק, תקיפת

עמוד 1

שוטר ועוד. אין מחלוקת כי המשיב אובחן כלוקה בהפרעה מן הרצף האוטוטיטי.

בתמצית, החל משנת 2005 ועד למעצרו של העורר ביום 23.3.2017 הוא פנה באלפי הזדמנויות שונות לגורמים שונים ברחבי העולם, בין היתר חברות תעופה, שדות תעופה, בתי ספר, קניונים, תחנות משטרה, בתי חולים, שגרירות ישראל בארה"ב, סנטור אמריקאי ומוסדות ציבור שונים ואיים עליהם בכך שמעשי טרור ורצח עתידים להתבצע במקומות הומי אדם וכי המעשים יבוצעו בין היתר בדרך של פיצוץ מטען חבלה שיגבה קורבנות רבים. העורר ביצע את האמור באמצעות רשת האינטרנט תוך שימוש באמצעים מקוונים ומתוחכמים לצורך הסוואת קולו ומקור התקשרותו. בד בבד, עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה לעצור את העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו וביום 18.10.2017 בית המשפט (כב' השופטת צ' קפח) נעתר לבקשה. בקשתו של העורר לעיון חוזר באותה החלטה – נדחתה, כמו גם הערר שהוגש לבית משפט זה על דחיית הבקשה.

2. העורר הגיש בקשה נוספת לעיון חוזר בהחלטת המעצר, על פיה הוצע כי ישהה במעצר באיזוק אלקטרוני במחלקה לטיפול באוטוטיטים בבית החולים "איתנים". ביום 26.3.2018 דחה בית המשפט (כב' השופט י' טופף) את הבקשה והורה על המשך מעצרו של העורר בבית המעצר. נקבע, כי החלופה אינה עונה על הקריטריונים הנדרשים לחלופת מעצר עבור העורר, היינו חלופה שתכלול פיקוח הדוק ומציב גבולות לעורר במשך כל שעות היממה באופן שתחסם יציאתו מחוץ למקום ותמנע ממנו גישה לרשת האינטרנט. כמו כן, סגן מנהל בית החולים איתנים ציין לפני בית המשפט כי המחלקה בה מבקש העורר לשהות בפיקוח אלקטרוני אינה מתאימה לטיפול בעורר, אלא במי שסובל בנוסף לאוטוטיזם גם ממוגבלות שכלית והתפתחותית ונזקק לאשפוז בהוראת רופא, שלא כמו העורר אשר אינו נזקק לאשפוז פסיכיאטרי. שירות המבחן אשר הגיש תסקיר משלים לגבי העורר שלל אף הוא את חלופת המעצר המוצעת. על כן נקבע כי בנסיבות העניין לא ניתן לקבוע כי מדובר בחלופה מתאימה, ואין מקום לכפות על בית החולים להפוך למפקח בעל כורחו. גם לא הוכח כי החלופה המוצעת תוכל לאיין את המסוכנות הגבוהה הנשקפת מהעורר.

3. לטעת בא-כוח העורר, שגה בית המשפט המחוזי עת דחה את חלופת המעצר המוצעת, חרף העובדה ששירות המבחן לא המליץ עליה. לבית המשפט יש שיקול דעת עצמאי משלו ואין ספק שבמקרה זה ברירת המחדל לא יכולה להיות מעצרו של העורר מקום שבו אין מחלוקת כי הוא זקוק לטיפול. סיכויי השיקום של העורר יוצאים מגדר הרגיל. עם מעט מאוד רצון אפשר למצוא פתרון לעורר, ובית חולים איתנים אינו יכול להתנער מאחריותו לטפל בחולים ולסרב לקבל את העורר לטיפול. בא-כוח העורר תמך את יתדותיו בגישה השיפוטית הקיימת מעבר למדינות הים – בבריטניה, גישה המבטאת איזון הולם יותר לטעמו מזו הקיימת בישראל.

4. מנגד, המשיבה התנגדה לשחרור העורר והצביעה על כך שעל אף המוגבלות של העורר, הוא גרם לציבור נזק עצום. המסוכנות הנשקפת מן העורר איננה רק בעולם הווירטואלי כי אם גם בעולם המעשה. העורר הצליח לברוח ממעצר פעמיים ונתפס על ידי גורמי שירות בתי הסוהר. העורר אף הצהיר בריש-גלי שעם שחרורו הוא ימשיך לבצע עבירות. כמו כן, לא ניתן לאלץ מוסד רפואי לקלוט את העורר לחלופת מעצר בעל כורחו, ודאי כאשר אותו מוסד רפואי אינו מוכן לפקח עליו.

דיון והכרעה

5. לאחר עיון בבקשה על נספחיה ושמיעת טענות הצדדים בדיון שנערך לפני, הגעתי לכלל מסקנה כי דין

הערר להידחות.

6. בצדק טענה המשיבה כי לא ניתן לכפות על מוסד רפואי לקבל את העורר לחלופת מעצר באיזוק אלקטרוני ולפקח עליו. כמו כן, לא ניתן לחייב את בית החולים במצב זה לאשפז את העורר במחלקה שאינה מתאימה מבחינה רפואית לטפל בו. על כך יש להוסיף את ההמלצה השלילית של שירות המבחן אשר התרשם כי העורר אינו זקוק לאשפוז, אינו סובל ממגבלות שכליות והתפתחותיות וכי החלופה המוצעת אינה מתאימה למצבו. אכן, בית המשפט אינו מחויב לאמץ את המלצת שירות המבחן, אלא שההלכה היא כי סטייה מההמלצה שלילית של שירות המבחן תיעשה באופן חריג, במקום שבו קיימים לכך טעמים כבדי משקל (בש"פ 590/18 מדינת ישראל נ' פלוני (25.1.2018); בש"פ 4794/12 מדינת ישראל נ' פלוני (25.6.2012); בש"פ 6626/10 פלוני נ' מדינת ישראל (21.9.2010)). במקרה זה לא מתקיימים טעמים שכאלו. אדרבה, כאמור קיימים טעמים רבים לאמץ את ההמלצה ולא לחרוג ממנה.

7. ובשולי הדברים ייאמר, כי בא-כוח העורר שם כאמור את יהבו על פסיקתו של בית המשפט בבריטניה. במסגרת טיעוניו הצביע על פסק דין התומך להשקפתו בטענתו כי יש לשחרר את העורר לחלופת מעצר (Lauri Love v. The Government of the United States of America [2018] EWHC 172 (Admin)). ברם, חרף העובדה שלעיתים בית משפט זה פוזל לעבר שיטות משפט ברחבי תבל, נדמה כי אין מקום לסטות מהדין החל בישראל כפי שמתחייב מחוק סדר דין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו-1996 ומפסיקתו של בית משפט זה. לא זו בלבד, אלא שעיון בפסק הדין האמור מלמד כי קיים ספק ניכר אם הוא רלוונטי כלל לענייננו.

8. כאמור בשולי החלטתו של בית המשפט המחוזי, כי ככל שתימצא חלופת מעצר חדשה שתענה על הקריטריונים הנדרשים בעניינו של העורר, פתוחה הדרך לפני העורר להגיש בקשה מנומקת לעיון חוזר והיא תידון לגופו של עניין ללא דיחוי.

אשר על כן, הערר נדחה.

ניתנה היום, כ"ז בניסן התשע"ח (12.4.2018).

ש ו פ ט